

Δρ. Γεωργ. Αθαν. Χατζηγάκος, Γεωπόνος
Επίτιμος Καθηγητής Γεωργικής Μηχανικής και Εργεριοβελτιωτικών Έργων
Αστώνιος 1 - 42 221, Αθήνα

Προς:

Το ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΛΑΡΙΣΑΣ

Νομαρχιακό κατάστημα

Ενταύθα

Αθήνα
8 - 8 - 95

Κοινοποίηση:

Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ

Γεν. Γραμματεία Δ.Ε.

ΕΥ. Αγγελώου

Αθήνα

Θέμα : Απόψεις - σχόλια επί της ΜΠΕ για την μερική εκτροπή υδάτων του άνω ρού
του Αγγελώου στη Θεσσαλία.

Σχετικά: α. Η ανακοίνωση ΥΠΕΧΩΔΕ ("ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ Αύριος της 28.7.95")

β. Η ΚΥΑ 75308/5512/90 (ΦΕΚ. 691 Β)

γ. Η πρόσκληση - ανακοίνωση του Ν.Σ. Αύριος της 2.8.95.

- Α -

Κύριε Νομάρχα,

Κύριε πρόεδρε του Ν.Σ.,

Κύριοι Νομαρχιακοί Σύμβουλοι.

Ελαβα γνώση και μελέτησά με τη δέουσα επιμέλεια τη "ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ" (ΜΠΕ)" που αναφέρεται στην εκτροπή
μέρους των υδάτων του άνω ρού του Αγγελώου (ετήσιος όγκος 600 εκ. κ.μ.) στη
Θεσσαλία.

Μελέτησα σε βάθος τα γενικά και τα επί μέρους στοιχεία που περιλαμβάνονται
στα συνοδευόμενα τη μελέτη τρία ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ που μελετούν:

Το "Α" τα Υδραυλικά Συστήματα.

Το "Β" τα Γεωργοτεχνικά και Γεωργοοικονομικά χαρακτηριστικά.

Το "Γ" τα Οικολογικά και Περιβαλλοντικά.

Από την μελέτη μου αυτή συνάγω τα πιο κάτω και υπεύθυνα καταθέτω στο
Νομαρχιακό Συμβούλιο Αύριος (όπως και στα λοιπά ενδιαφερόμενα Ν. Σ. της
περιοχής του έργου), στο ΥΠΕΧΩΔΕ και σε κάθε φορέα ή επιστήμονα που
ενδιαφέρεται για την ανάπτυξη και περιβαλλοντική προστασία της χώρας και
ειδικότερα της Αιτωλοακαρνανίας και της Θεσσαλίας.

Ι. ΟΙ ΜΕΛΕΤΗΤΕΣ.

Τα τέσσερα γραφεία Μελετών:

- α. ΕΝΥΕCΟ Α.Ε. (μελετητές 6, ειδικοί σύμβουλοι 5, σύνολο 11)
- β. ΥΑΡΟΕΣΥΓΓΙΛΑΝΤΙΚΗ (μελετητές 10, ειδικοί σύμβουλοι 7, σύνολο 17)
- γ. ΒΑΚΑΚΗ & Στεφ (μελετητές 8, ειδικοί σύμβουλοι 3, σύνολο 11)
- δ. ΒΑΒΙΖΟΣ & Στεφ (μελετητές 9, ειδικοί σύμβουλοι 5, σύνολο 14)

αποτελούν σύνολο 53 επωνύμων επιστημόνων - τεχνικών - γεωτεχνικών, διακεκριμένων ειδικών που έχει η χώρα μας, με σπουδές και διασυνδέσεις με Πολυτεχνικές - Πανεπιστημιακές Σχολές και Ιδρύματα του εσωτερικού και εξωτερικού. Το επιτελείο αυτό εργυύεται υπεύθυνα επιστημονική εργασία.

Θύεελα να σημειωθεί ότι παρόμοια σε μέγεθος και σπουδαιότητα εργαιοβελτιωτικά έργα πολλαπλού σκοπού που γνώρισα ως επισκέπτης - μελετητής στις Η.Π.Α. * και στην Αγγλία**, έχουν να παρουσιάσουν μελετητές του ίδιου επιστημονικού - τεχνικού και γεωτεχνικού κύρους, με τους μελετητές της προκείμενης ΜΠΕ. Σε κάθε περίπτωση όχι υπηλόθερης στώθμης.

Ωστόσο καθήκον μου θεώρησα να μην επαναπαυθώ στην εργγύηση που παρέχει το εκλεκτό αυτό επιστημονικό επιτελείο, γι' αυτό διερευνήσα σε βάθος το έργο τους.

Το βρίσκα άψογο, ιδιαίτερα αυτό που βρίσκεται πλησιέστερα στην ειδικότητα μου και την επι 35 χρόνια εμπειρία μου σε μελέτες και κατασκευές εργιοβελτιωτικών έργων.

ΙΙ. Η ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Οι μελετητές έλαβαν υπόψη τους τις υφιστάμενες σχετικές μελέτες (αναφέρονται 24) κάτω που αποδεικνύει την επιμελή εργασία τους.

Οι τέσσερις ενωλωαυτικές λώσεις που διερευνά το επιτελείο της παρόδους ΜΠΕ, δηλαδή:

- η μηδενική,
- η μη εκτροπή και κώλυση των υδατικών αναγκών της Θεσσαλίας από τοπικούς πόρους,
- η εκτροπή 1,1 δισ. m3 ετησίως,
- η εκτροπή 600 εκατ. m3 ετησίως.

* Τμητική πρόσκλήση του River Side University of California να επισκεφθώ το στην Imperial Valey, Land Reclamation Project, που έχει πολλά κοινά χαρακτηριστικά με εκείνο που μελετά η παρόδου ΜΠΕ. *To ίδιο και το εργο έπον Έργα Υδατων ιαλέει*

** Τμητική πρόσκλήση του National Institute of Agricultural, Engineering - Silsoe England να επισκεφθώ τα ανατολικά - έδυγιστικά έργα στην East Anglia.

καλύπτουν τα δυνατά σενάρια με ικανοποιητική πληρότητα και δίνουν σαφή εικόνα της αναμενόμενης αλλαγής του χώρου μετά την επλόγη και εφαρμογή μιας των λύσεων. Δεν μπορώ να σκεφθώ και να υποδείξω κάτι τελευταίοτερο.

III. Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ.

Το προτεινόμενο πλάνο μέτρων και συγκεκριμένα η διατήρηση συνεχούς ροής τόσο του Αχελώου (κατά τη των ταμειωτήρων Μεσοχώρας 1,5 m³/sec, Σοκιάς 5,0 m³/sec, εκβολή 21,3 m³/sec) όσο και του Πηνειού (Τέμπη 10 m³/sec), αποτελεί *εργώ*-στη περιβαλλοντικής προστασίας των περιοχών, δηλαδή της Αιτωλοακαρνανίας και της Θεσσαλίας. Η ΜΠΕ και εδώ καλύπτει τις απαιτήσεις ενός αυστηρού προγράμματος διερεύνησης και ικανοποιεί πλήρως από επιστημονική - τεχνική - γεωτεχνική άποψη.

IV. Η ΜΟΝΗ ΑΔΥΝΑΜΙΑ - Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ.

Το ίδιο ισχύει (αναφορικά με την αντιμετώπιση των επιπτώσεων) και για την αντιμετώπιση των προβλημάτων υπερεκμετάλλευσης των υπογείων υδάτων στην Θεσσαλία, που αποτελεί τον πρώτο και κύριο κίνδυνο οικολογικής καταστροφής την μεγαλύτερης ενδιάς πεδιάδας που έχει η χώρα μας. Ο κίνδυνος αυτός επιστημονικά βέβαια στην παρούσα ΜΠΕ, δεν τονίζεται όμως όσο κατά την γνώμη μου θα έπρεπε. Είναι η μόνη αδυναμία της μελέτης για την οποία θα μπορούσα να επικρίνω τους μελετητές. Απορώ γιατί δεν εισηγήσαν ιδιαίτερα την αναμενόμενη ερήμωση της Θεσσαλίας. Οι Νομαρχιακοί Σύμβουλοι όμως, ιδιαίτερα του Ανατολικού τμήματος του κάμπου, όπου τα ύδατα που από την υπερέκταση αντλυνόνται πλέουν στα χείλη και στη γλώσσα (και όχι μόνο στο εδαφολογικό εργαστήριο), οφείλουν κατά την γνώμη μου να περιλάβουν στην έγκριση της ΜΠΕ και την ανάγκη ταχείας εκτέλεσης του έργου. Το τελευταίο, όχι μόνο για την κάλυψη του ελλείμματος νερού που υπάρχει (υδρευτικές, αρδευτικές και άλλες ανάγκες του Θεσσαλικού χώρου, όπως οι βιοτεχνικές - βιομηχανικές και ο βιολογικός καθαρισμός των πόλεων και κοινοτήτων) αλλά πρώτα και κύρια για τον κίνδυνο ερήμωσης του Θεσσαλικού κάμπου, που αναμένεται με μαθηματική ακρίβεια, αν δεν γίνει γρήγορα η εκτροπή. Ως οικολόγος, με σπουδές στις βιολογικές - γεωτεχνικές επιστήμες και ως μελετητής - κατασκευστής αναπτυξιακών με περιβαλλοντική προστασία έργων, αισθάνομαι το ζήτημα να επισημάνω και από τη θέση αυτή τον κίνδυνο και να επιστήσω την προσοχή των Νομαρχιακών Συμβούλων Αιτωλοακαρνανίας και Θεσσαλίας, Ας αντιληφθούν επιτέλους ότι η Θεσσαλία και η Αιτωλοακαρνανία ανήκουν στην Ελληνική Επικράτεια. Ο Πελοποννησιακός πόλεμος, όπου Μεγαρείς συγκρούονται με Θηβαίους, Κορίνθιοι με Αθηναίους, Αργείοι με Σπαρτιάτες κ.ο.κ. έληξε προ πολλού. Το Ελληνικό κράτος είναι ένα. Ας αντιληφθούν επί τέλους και ας συνειδητοποιήσουν οι πάντες ότι η εκτροπή μέρους των υδάτων του άνω ρού του Αχελώου στη Θεσσαλία είναι έργο προστασίας του περιβάλλοντος, είναι έργο εθνικό.

V. Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Αξίζει ιδιαίτερη μνεία η υπόδειξη της ΜΠΕ να συστάθει Διοικητικός και Οικονομικός Οργανισμός διαχείρισης των υδατικών πόρων. Τα εγχειρίδια σχετικά έργα παλαιού σκοπού όπως είναι η ΕΚΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΑΝΩ ΡΟΥ ΤΟΥ ΑΧΕΛΩΟΥ στη Θεσσαλία, στην οποία αναφέρεται η υπό έγκριση ΜΠΕ, για να λειτουργήσουν

και συνεπρηθούν έχουν ανάγκη σωστής οργάνωσης και διοίκησης. Ο προτεινόμενος Οργανισμός είναι αναγκαίος.

- Γ -

Κύριε Νομάρχα,

Κύριε Πρόεδρε του Ν.Σ. ,

Κύριε Νομάρχιακοί Σύμβουλοι

Θέτω στην διάθεσή σας τις όσες επισημονικές - τεχνικές - γεωτεχνικές δυνάμεις έχω για την ενημέρωσή σας και την προώθηση του έργου που έχετε προς έγκριση. Μετέχω στην όλη προσπάθεια εθελοντικά, τόσο ως μέλος του Επιστημονικού Συμβουλίου της ΕΘΕΜ, όσο και ως ελεύθερος ερευγός πολίτης που αναλώθηκα σε μελέτες και κατασκευές ανωρυξιακών έργων που προστάτησαν το περιβάλλον.

Με τιμή

(Δρ. Γιωρ. Αθαν. Χατζηλάκος).